

Voices of the Other: Authenticity and Consciousness of Language in an East Indonesian Song Tradition. Timo Kaartinen. 1998. [Akademika 53](#)

Abstract

Onotani are songs performed in the Bandanese language (or bahasa Turwandan), currently spoken by some 5,000 people in the Kei Islands of Moluccas, East Indonesia. In this community, a history of migrations and trade contracts has resulted in a high consciousness of linguistic and cultural diversity, evident in the extensive use of foreign linguistic items and folkloric elements in Bandanese oral tradition. The case of an onotani performance discussed in the article indicates that the meaning of such elements depends on their acknowledgement as voices of the Other. Whereas this performance gives maximum emphasis to intercultural dialogue, other performances and discourses are more focused on the aesthetic coherence of the language and poetics of onotani. Bandanese verbal arts thus balance between acknowledging the voice of the Other, on the one hand, and integrating it in the style of poetic expressions used to affirm the cultural self. This conclusion suggests the need to rethink the assumption, prevalent in current folkloristics and ethnography of speaking, that the meaning and authenticity of tradition are situational constructs. In the view suggested in this article, the authenticity or social value of tradition depends both on expressive, performative practices and on broader, cultural perceptions of the historical continuity and source of tradition.

Key words: Indonesia, folkloristics, ethno-poetics, invention of tradition, authenticity of tradition.

Abstrak

Onotani merupakan lagu-lagu yang didendangkan dalam bahasa Banda (juga disebut bahasa Turwandan), yang kini dituturkan oleh kira-kira 5,000 orang yang mendiami Pulau Kei di Kepulauan Maluku, Indonesia Timur. Di kalangan anggota komunitas ini, sejarah migrasi dan hubungan perdagangan telah menghasilkan kesadaran yang tinggi tentang adanya kepelbagaian linguistik dan budaya. Kesadaran ini jelas terdapat dalam penggunaan meluas item-item linguistik asing dan unsur-unsur cerita rakyat dalam tradisi bahasa Banda. Persembahan onotani yang dibincangkan dalam makalah ini menunjukkan penekanan maksimum kepada dialog antara budaya sambil mengiktiraf unsur-unsur cerita rakyat yang dipinjam itu sebagai suara pihak lain (the other). Terdapat persembahan dan wacana lain yang memfokus kepada coherence estetika bahasa onotani. Hal ini mencadangkan bahawa suara pihak yang lain itu digabungkan mengikut rentak puisi yang digunakan untuk mengesahkan the cultural self. Kewujudan saling berdampingan dua perspektif yang bertentangan mengenai tradisi ini mencadangkan perlunya difikirkan semula andaian bahawa maksud dan ketulenan tradisi merupakan pembinaan situasi (situational constructs). Andaian ini terdapat dalam kajian cerita-cerita rakyat dan juga etnografi pertuturan masa kini. Pandangan yang dikemukakan dalam makalah ini ialah bahawa ketulenan dan nilai sosial tradisi bergantung kepada kedua-dua amalan ekspresif dan perkembangan dan juga kepada persepsi umum budaya tentang kesinambungan sejarah dan sumber tradisi.

Kata kunci: Indonesia, kajian tradisi lisan, etnopusi, rekaan tradisi, ketulenan tradisi.

OnotaniOno